

ήννόντα πάραυτα τὴν πληγὴν τῆς Μαρίας. Βεβαίως ὁ χρόνος θὰ ἐπούλωνεν αὐτὴν, ἀλλ' ὁ Θεὸς ἐπερύλαττεν εἰς τὴν ἑξαδέλφην μου Δὲ Τελλιέ σκληρὰν δοκιμασίαν. Ἡ Μαρία ἀπέθανεν αἰφνιδίως ἐξ ἔγκεφαλικοῦ πυρετοῦ. Ο πρόωρος αὐτὸς θάνατος ἐπλήγωσε καιρίως τὴν καρδίαν τῆς κυρίας Δὲ Τελλιέ. «Ἐλθὲ νά με παρηγορήσῃς», μοι ἔγραψεν ἡ δυστυχὴς ἑξαδέλφη μου.

Δὲν ἐδυνήθην ν' ἀντιστῶ εἰς τὴν πρόσκλησιν ταύτην καὶ μετέβην πρὸς ἐπίσκεψίν της.

«Ἡτο ἔχρ. Τὰ δένδρα εἶχον ἐνδυθῇ τὴν ἀνθοστόλιστον στολήν των, τὰ ἀνθη ἀνέδιδον μυροβόλον εύωδίαν, ἔκαστη δὲ ἀνέμοι πυνή, διερχομένη ἐξ ἐμοῦ, διέχυνεν ὅπισθεν τῆς τὰ μῆρα, ἀτινα, φεύγουσα, συνεπέφερε μετ' αὐτῆς.

«Οτε ἔρθασσα εἰς τὴν οἰκίαν τῆς ἑξαδέλφης μου, ἡσθάνθην βαρὺ ἄλγος εἰς τὴν καρδίαν μου.

Ο ἥλιος, εἰςερχόμενος διὰ τῶν παραθύρων εἰς τὰς ἀρχαῖς ἔκεινας αἰθούσας, μετέδιδεν αὐταῖς φαιδράν τινας ὄψιν. Τὰ ἀνθη τοῦ κήπου ἐμοσχοβόλουν, τὰ προαιώνια δένδρα αὐτοῦ ἡσαν ἐστολισμένα διὰ τῶν νέων καὶ πυκνῶν αὐτῶν φυλλωμάτων, τὰ πτηνὰ ἔψαλλον χαρμοσύνως, πετῶντας ἀπὸ κλάδου εἰς κλάδον, ἐν ἐνὶ λόγῳ ἡ φύσις ὅλη ἐμειδίᾳ χαριέντως, καὶ ἡ Μαρία, ἡ τόσον νέα ἀκόμη, ἡ Μαρία, ἡ τόσον θελκτικὴ καὶ τόσῳ φιλοστόργως ἀγαπωμένη, φεῦ! δὲν ἦτο πλέον ἔκει...

Μόλις ἴδουσά με, ἡ κυρία Δὲ Τελλιέ ἔχυσεν ἀφθονα δάκρυα.

Δὲν ἐτόλμησα νὰ τὴν παρηγορήσω, ἀλλὰ συνέκλισα μετ' αὐτῆς εἰλιχρινῶς.

Τὴν αὐτὴν ἔκεινην ἐσπέραν μετέβημεν εἰς τὸ κοιμητήριον. Ἡτο μικρός τις ἀγρός, κείμενος εἰς τοὺς πρόποδας λόφου τινὸς πλησίον τῆς ἑκκλησίας. Δὲν ἔδειπέτις ἐν αὐτῷ εἰμὴ ἀνθη καὶ ξυλίνους μαύρους σταυρούς δύο μόνον λευκοὶ λίθοι ὑπῆρχον, πρὸ τῶν δοπίων ἡ ἑξαδέλφη μου ἐγνυπέτησε, χωρὶς νὰ προφέρῃ λέξιν. Ἐπὶ τοῦ ἐνός τῶν τάφων ἀνέγνωσα τὸ ὄνομα τῆς Μαρίας, ἐπὶ δὲ τοῦ ἑτέρου τὸ τῆς Κωνσταντίας Δὲ Μερσάκ.

— Τὴν ἔθαψα εἰς τὸ πλευρὸν τῆς φίλης της, μοι εἶπεν ἡ ἑξαδέλφη μου. Ἕγαπώντο τόσον!

Διατυχὴς Μαρία! ἔπρεπε νὰ ὑποφέρῃ καὶ νὰ σιωπῇ μέχρι τοῦ θανάτου της. Ἀπέθανε φέρουσα μεθ' ἔσυτῆς τὸ μυστικόν της.

Ἡτένισα τοὺς δύο τούτους τάρους, ἐστολισμένους διὰ ποικίλων ἀνθέων, κάτωθι τῶν δοπίων ἔχομέντο δ δήμιος καὶ τὸ θύμα. Καὶ τότε ἀνελογίσθην τὰς δύο ἔκεινας νεάνιδας, τὴν μὲν μετὰ τὴν ὠχρᾶν καὶ μελαγχολικὴν καλλονήν της, τὴν δὲ ἀλλην φαιδράν καὶ ωραίαν, ὡς πραγμέλων ἔστιν τὴν πρωτεῖν, καὶ ἐφρικίασκ ἐπὶ τῇ ἰδέᾳ ὅτι αἱ δύο νεαραὶ ἔκειναι ὑπάρξεις ἔκοιμαντο ὥδη τὸν εἰώνιον ὑπὸ τὴν ὑγρὰν καὶ παμράγυν γῆν.

Γ' σιγὴν ἐπεκράτει καθ' ὅλον ἔκεινο δὲν ἡκούντο εἰμὴ οἱ στεναγμοὶ

τῆς ἑξαδέλφης μου, γονυπετοῦς πάντοτε πρὸ τοῦ τάφου τῆς Μαρίας.

Ἐπὶ τέλους ἡγέρθη.

— Ἄς φύγωμεν τώρα, μοι εἶπεν. «Ολη ἡ εύτυχία μου εὑρίσκεται ἐδῶ...

Ἀπεμακρύνθημεν βραδέως ἔκειθεν, ἔγκαταλιποῦσαι τὰς δύο ἔκεινας ὑπάρξεις, τεθαμμένας καὶ ἀγνώστους ὑπὸ τὴν γῆν, ώς τόσαι ἀλλαι, τῶν ὅπιών ὁ πανδημάτωρ χρόνος θ' ἀγνοή ἔχει τὴν τελευταῖαν λέξιν.

Ἐρ Κόπρω.

Α. Κ.

ΤΕΛΟΣ

Η ΕΠΑΥΛΙΣ ΚΕΡΓΟΡΙΕ

ΕΚ ΤΟΥ ΓΑΛΛΙΚΟΥ

Κατὰ τὸ ἔχρ τοῦ 1850 συναδοιπόρους μετά τίνος φίλου μου ἐν Βρεταννῃ, ἐν τῇ γενεθλίῳ μου χώρᾳ. Βαδίσαντες ἐφ' ὀλόκληρον ὄραν διὰ μέσου τῶν ἀπορρώγων ἀτραπῶν καὶ τῶν σκιαδῶν κλιτύων, ἀτινες ἔκτείνονται ἐκ τοῦ Πόντου Αθενέ μέχρι τῆς δυτικῆς παραλίας τοῦ Φινιστέρου, ἀφίθημεν ἐμπροσθεν τῆς ἐπαύλεως Κεργορίε, ἡτοις εἰχε καταστῆ ὥδη ὑπὸ τοῦ πανδημάτορος χρόνου μέγας περιστερεών. Παραπλεύρως ταύτης ἡγέρετο κομψοπρεπῆς οἰκίσκος νεωτέρας κατασκευῆς μετὰ πρασινόχρων παραθυροφύλλων. Ο οἰκίσκος οὐτος ἦν ἐκτισμένος εἰς τὰς ὅχθας θαλασσίου λίμνης καὶ ὑπὸ τὴν σκιὰν τῶν ἐν ὅρχῳ πεφυτευμένων πυκνοφύλλων καρυδῶν. Ο συναδοιπόρος μου, στὰς αἰφνιδίως, ἐστηρίχθη ἐφ' ἐνὸς δένδρου· ἡ φύσει ὠχρὰ αὐτοῦ μορφή περιεβλήθη ὑπὸ νευρικῆς χρονίας, δύο δὲ κρύφια δάκρυα ἐκυλίσθησαν ἐπὶ τῶν παρειῶν του. Τῷ ἔλαχον ἡρέμα τὰς χειρας.

Μετά τινας στιγμὰς σιγῆς μοι εἶπεν: «Ιδού τὸ τέρμα τῆς πορείας, εἰς ἣν εὐηρεστήθητε νὰ μὲ συνοδεύσητε· ἐπεθύμουν νὰ ἐπινίδω τὴν οἰκίαν ταύτην, ἡτοις μοι ἀναπλεῖ συμβάντα θιλιερά καὶ πλήρη θελγήτρων ἐνταυτῷ.

— Κατφύγεστε ἐν αὐτῇ; τὸν ἡρώτησα.

— Ἐπὶ τρεῖς μῆνας, μοι ἀπεκρίθη καὶ ἐπεθύμουν νὰ διέμενον ἐν αὐτῇ καθ' ὅλον μου τὸν βίον. Αλλ' ἀτυχῶς εἰς τὴν οἰκίαν ταύτην, ἐν ἡ διήλθον τὰς εὐτυχεστέρας τῶν ὑμερῶν μου, δὲν θὰ ἐπανέλθω πλέον.

Σιωπήσας δὲ πρὸς στιγμὴν, ἐξηκολούθησε:

— Εὑρισκόμεθα πολὺ πλησίον ταύτης καὶ ἵσως μὲ ἀναγγωρίσωσι· ἀς ἀπομακρύνθημεν. «Οχι μακρὰν ἀπ' ἐδῶ ὑπάρχει λίμνης, διόθεν δύναται τις νὰ ἔκτείνῃ τὸ βλέμμα πανταχοῦ, καὶ ἀν δὲν φιετεῖσθε τὰς ἐκρυστηρεύσεις, διὰ νὰ εὐχαριστήσω τὸ φιλικὸν ἐνδιαφέρον σας, θέλω σᾶς εἴπαι τι τὸ ἐλκύον με ἐνταῦθα. Αἰσθάνομαι ὅτι ἡ ἀνάμνησις αὐτὴ τῶν παρελθόντων μου χρόνων θέλει ἀνακουφίσει τὴν ἀλγούσσαν καρδίαν μου.

Μετ' ὀλίγον δὲ ἀνήλθουμεν ἐπὶ τοῦ ο-

θέντος λοφίσκου. Ἡ θέα ἦν μαγευτική, ἡ ἐπαυλίς παρίστατο εἰς τὰ δύματα μας μετὰ τῶν ἐλαχίστων ἔξωτερικῶν αὐτῆς παραπτημάτων, τῆς αὐλῆς, τοῦ κήπου καὶ τῶν περιφραγμάτων, ἔκειθεν, ὑπὸ τὸν νεφελώδη οὐρανόν, ἀνελίσσοντο ποικιλοτρόπιας πλεῖστα τοπεῖα κοιλάδες, φάραγγες, λίμναι, τέλματα, ἀγροὶ σιτοφόροι, ἀπώτερον δὲ ἡ κυανόχρως θάλασσα. Μελαγχολικὴ πανταχοῦ ἔβασιστε σιγή. Καθεσθεὶς μετὰ τοῦ συνοδοιπόρου μου ἐπὶ τῆς θαλερᾶς χλόης, ἐδυσίσθην εἰς ἡδυτάτας ὄνειροπολήσεις, ἐξ ὧν μὲ ἐξήγαγεν οὗτος, διακόφας τὴν ἐπικρατοῦσαν σιγήν.

«Ἡμην εἰκοσατέτης τὴν ἡλικίαν τότε, λέγει. Ἡ ἐπαναστατικὴ κίνησις τοῦ 1830, ἀρτι ἐπελθοῦσα ἐν τῇ πολιτικῇ, ἀνεφάνη καὶ ἐν τῇ φιλολογίᾳ. Πλήρεις δὲ ἐνθουσιασμοῦ καὶ νεανικῆς τινὸς ἐξάψεως αἱ διάνοιαι ἐρρίπτοντο ἐν τῷ ἀγώνι τῆς ἀντιδράσεως, ἐξ ἡς παρήχθη ἡ ρομαντικὴ σχολή, ἡτοις ὑπέσχετο πολλῷ πλείστα τῶν ὄσων αὐτὴ προσέφερεν, ἀκολουθήσας ώς πρὸ τοῦτο τὴν πολιτικήν. Τῷ τοιαύτας περιστάσεις, πολλοὶ νεανις οἱ οίηματάκι, ἡμιμαθεῖς, ἐπαιρόμενοι ἐπὶ ταῖς εὐδοκίμοις πανεπιστημιακαῖς αὐτῶν σπουδαῖς, ἐρόπτοντο, πλήρεις θάρρους καὶ ἐλπίδων, εἰς τὸ τοῦ ποιητοῦ. Εὐρισκόμενος τότε ἐν Παρισίοις ἔπεισεν νὰ καταταχθῶ εἰς τὴν Πιγδαρικὴν ταυτηρίαν φάλαγγα, εἰς τὴν ὁπίαν εὐάριθμοι ηὐδοκιμησαν, ἐνῷ οἱ πλεῖστοι ἔστησαν καθ' ὅδόν, δπως ἀκολουθήσωσι στάδια ἡτοιον ἔνδοξα, ἀλλ' ἀσφαλέστερα: τοῦ ἐμπορίου, τῆς ὑπαλληλίας, τοῦ συμβολαιογράφου, τῆς γραφειοκρατίας. Τὴν ὅδὸν δὲ ταύτην ἡνάγκασθην νὰ ἀκολουθήσω καὶ ἐγὼ βραδύτερον. Ἐν τούτοις κατὰ τὸ 1831, οὐδὲ φανταζόμενος καν διηδυνάμην ποτὲ νὰ ἐπιδοθῶ εἰς ἔτερον στάδιον, ή εἰς τὸ τοῦ Λαμπαρτίνου, Σατωθρίαν, Ούγγαρον, εἰργαζόμενη μετὰ σπουδῆς, ὅπως ἐτοιμάσω τὸ ἔργον μου καὶ οὕτω γνωσθῶ καὶ δοξασθῶ· τὸ ἔργον μου τοῦτο ἡτοιος στίχων, εὐς ὄνόμασα: «Ἐμπνεύσεις Καρδίας.» Αμα τῇ ἀποπερατώσει των τοὺς ἐδημοσίευσα... ιδίοις ἐδόδοις καὶ ἀνέμενον αἰσιωτάτην ὑποδοχήν.

Πλὴν φεῦ! τὸ κοινὸν δὲν τοὺς ἀνέγνωσε, καὶ συνεπῶς ἡ ἀναμενομένη δόξα δὲν προήλθε. Τούτου δὲ ἔνεκα, καταληφθεῖς ὑπὸ θιλίψεως καὶ ἀγανκτήσεως, ἡσθένησα.

Σήμερον δύμας, ὅτε δρίμασεν ἡ κρίσις μου, καὶ δὲν αἰσθάνομαι οὐδὲν πλέον ἐνδιαφέρον, ἐχὼ εὐρίσκωσι τοὺς στίχους μου ἐπιτυχεῖς, ἐνῷ δὲν καλλιστα τὰ αἰτια τῆς ἀδιαφορίας, μεθ' ἡς ὑπεδέχθη τούτους τὸ κοινόν. Ἐνῷ ἀπεναντίας, ὅτε τοὺς ἐδημοσίευσα, ὣν ὑπὸ τὴν ἐπήρειαν νεανικῆς ἐξάψεως, ἐθεώρησα ἐμικυτὸν θύμα τῆς ἀδικίας τῶν ἀνθρώπων. Ἐκτοτε δὲ ἀπεράσισα νὰ ἀποχωρίσω τὴν κοινωνίας, ἐκδηλώσων οὕτω τὴν περιφρόνησιν, ἢν ἡθικούμηνη πρὸς αὐτήν.

Μείνας ὄρφανός, ἔσχον μικρὰν πατρών καὶ ηγονομίαν, ἡτοις μόλις μοι ἀπέφερε τὰ πρὸ τὸ ζῆν ἀπολύτως ἀναγκαῖα. Ἡ κληρονομία αὐτὴ συνίστατο ἐξ ἐνὸς ἐν Βε-

